

GENERALINIO ADVOKATO
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER IŠVADA,
pateikta 2004 m. gruodžio 16 d.¹

1. Belgijos Karalystė prašo Teisingumo Teismo panaikinti 2002 m. gruodžio 5 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2204/2002 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai, teikiamai užimtumui², savo prašymą grįsdama tuo, kad šis reglamentas ne tik prieštarauja 1998 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentui (EB) Nr. 994/98³, bet ir pažeidžia bendruosius iš Bendrijos teisės kylančius teisinio saugumo, subsidiarumo, proporcingumo, darnumo ir nediskriminavimo principus; be to, jis buvo priimtas remiantis klaidingai pasirinktu teisiniu pagrindu.

sudaro trys aktai: EB sutartis, Reglamentas Nr. 994/98 ir Reglamentas Nr. 2204/2002.

A — *Sutartis*

I — Teisinis pagrindas

2. Prieš imant nagrinėti kaltinimus, nurodytus pagrindžiant prašymą dėl panaikinimo, ypač svarbu apibrėžti teisinį kontekstą, kurį

3. Bendrijoje, kuri skatina darnią ir subalansuotą ekonominės veiklos plėtrą, tvarų ir neinfliacinį augimą, taip pat aukšto lygio ekonominę sanglaudą bei solidarumą (EB 2 straipsnis), ypač svarbi konkurencija, nes ji yra šių tikslų įgyvendinimo pagrindas. Ji pagrindžia tiek Bendrijos veiksmus, prie kurių priskiriamas režimas, užtikrinantis, kad konkurencija vidaus rinkoje nebūtų iškraipoma (EB 3 straipsnio 1 dalies g punktas), tiek valstybių narių ir Bendrijos ekonominę politiką, kuri turi būti vykdoma vadovaujantis laisvos konkurencijos principu (EB 4 straipsnio 1 dalis).

1 — Originalo kalba: ispanų.

2 — OL L 337, p. 3; pataisymai OL L 349, 2002, p. 126.

3 — Reglamentas dėl Europos Bendrijos steigimo sutarties 92 ir 93 straipsnių (po pakeitimo — EB 87 ir 88 straipsniai) taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims (OL L 142, p. 1).

4. Sutarties VI antraštinės dalies 1 skyriuje, kuriame nustatytos tam tikros šią sritį reglamentuojančios normos, išskiriamos įmonėms taikytinos (1 skirsnis) ir valstybės teikiamai pagalbai taikytinos normos (2 skirsnis). Antrosios yra trijų rūšių:

— Dėl kitų konkrečiai numatytų galimybių 3 dalyje nustatyta, kad bendrajai rinkai neprieštaraujančia „gali“ būti laikoma pagalba, skirta regionų, kuriuose yra neįprastai mažas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, ekonominei plėtrai.

1) EB 87 straipsnis:

— 1 dalyje yra nustatyta, kad pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

Ši bendra taisyklė turi dvi išimtis, kurios nustatytos kitose dalyse.

— Pagal 2 dalį visais atvejais, kaip rodo žodis „neprieštarauja“, yra leidžiama tam tikra socialinio pobūdžio pagalba, susijusi su ypatingais įvykiais, arba kuri teikiama tam tikriems Vokietijos regionams.

2) EB 88 straipsnis:

— 1 dalis Komisiją įpareigoja kontroliuoti valstybėse narėse esamas pagalbos sistemas.

— Pagal 2 dalį, jei Komisija nustato, kad tam tikra pagalba yra pagal 87 straipsnį nesuderinama su bendrąja rinka, ji priima sprendimą, reikalaujantį, kad atitinkama valstybė narė tokią pagalbą panaikintų arba pakeistų, o prireikus ji gali tiesiogiai kreiptis į Teisingumo Teismą; išimtinėmis aplinkybėmis Taryba gali nuspręsti, kad ši pagalba iškraipo bendrąją rinką.

— 3 dalis valstybes įpareigoja informuoti Komisiją apie visus ketinimus suteikti ar pakeisti pagalbą, kad ji galėtų pradėti šio straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą, jei pagalba iškraipoma konkurenciją.

3) EB 89 straipsnis:

- Leidžia Tarybai priimti atitinkamus EB 87 ir 88 straipsnių taikymo reglamentus ir nustatyti EB 88 straipsnio 3 dalies taikymo sąlygas bei pagalbos kategorijas, kurioms ši tvarka netaikoma.

6. Šis įgaliojimas grindžiamas tuo, kad už įvertinimą, ar pagalba suderinama su bendrąja rinka, iš esmės atsakinga Komisija (antra konstatuojamoji dalis) – institucija, kuri yra įgijusi didelę patirtį šioje srityje (ketvirta konstatuojamoji dalis). Taip pat jis pasireiškia tuo, kad „grupinių išimčių reglamentais bus galima pasiekti daugiau skaidrumo ir teisinio saugumo“, nes juos tiesiogiai gali taikyti nacionaliniai teismai (penkta konstatuojamoji dalis).

7. Tačiau šis įgaliojimas nėra absoliutus, nes jam nustatytos kelios sąlygos:

B — *Reglamentas Nr. 994/98*

- 1) tai taikoma tik šioms pagalbos rūšims (1 straipsnio 1 dalis):

5. Pasinaudodama teise, kurią jai suteikia EB 89 straipsnis, Taryba priėmė Reglamentą Nr. 994/98, kurio 1 straipsnis leidžia Komisijai srityse, kuriose ji turi pakankamai patirties bendriesiems kriterijams apibrėžti, paskelbti, kad tam tikros pagalbos rūšys neprieštarauja bendrajai rinkai ir joms netaikoma EB 88 straipsnio 3 dalyje numatyta pareiga apie jas pranešti⁴.

- a) pagalbai, skiriamai mažoms ir vidutinėms įmonėms, tyrimui ir vystymui, aplinkosaugai, užimtumui ir mokymui;

- b) pagalbai, suderintai su Komisijos patvirtintu kiekvienai valstybei narei skiriamos regioninės pagalbos žemėlapiu;

⁴ — 2 straipsnyje nustatyta, kad Komisija yra kompetentinga priimti reglamentus, nusprendusi, jog „atsižvelgiant į bendrosios rinkos raidą ir veikimą, kai kuri pagalba neatitinka visų Sutarties 92 straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų ir todėl jai gali būti netaikoma Sutarties 93 straipsnio 3 dalyje nustatyta pranešimo tvarka, su sąlyga, kad tai pačiai įmonei per nustatytą laikotarpį suteikta pagalba neviršija tam tikros nustatyto dydžio sumos“. 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 69/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo pagalbai *de minimis* (OL L 10, p. 30) buvo priimtas remiantis šiuo teisiniu pagrindu.

- 2) pagalba turinio arba kitus reikalavimus turi atitikti tiek, kiek ją reglamentuojančios normos:

tai reikalinga bendrosios rinkos raidai arba veikimui. Tokiu atveju naujasis reglamentas nustato šešių mėnesių laikotarpį, per kurį turi būti patikslinta pagal ankstesnį reglamentą numatyta pagalba.

- a) turi būti patikslintas pagalbos tikslas, jos gavėjų rūšys, didžiausias pagalbos dydis, pagalbos kaupimo ir monitoringo sąlygos (1 straipsnio 2 dalis);
- b) taip pat individualios pagalbos teikimo atvejais gali būti nustatytas didžiausias pagalbos dydis arba kitos sąlygos, išskirti tam tikri sektoriai ir numatytos papildomos suderinamumo su bendrąja rinka sąlygos (1 straipsnio 3 dalis);

8. Įgyvendindama Reglamento Nr. 994/98 jai suteiktus įgaliojimus, 2001 m. sausio 12 d. Komisija priėmė Reglamentus (EB) Nr. 68/2001 ir (EB) Nr. 70/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo pagalbai mokymui ir pagalbai mažoms ir vidutinėms įmonėms⁵. Ji taip pat priėmė Reglamentą Nr. 2204/2002, kurio panaikinimo irgi prašoma.

C — Reglamentas Nr. 2204/2002

- 3) prieš suteikiant nagrinėjamą pagalbą turi būti pritaikytos tam tikros specialios procedūrinės taisyklės, pavyzdžiui, suinteresuotųjų šalių išklausa (6 straipsnis) ir konsultacijos su atitinkamu patariamuoju komitetu (7 ir 8 straipsniai);

9. Atsižvelgiant į konstatuojamosiose dalyse pateiktus Reglamento Nr. 2204/2002 pagrindimą ir paaiškinimus, šis reglamentas gali būti apibendrintas taip:

- 4) nuo pareigos pranešti atleista pagalba yra terminuota, bet jos teikimas gali būti pratęstas (4 straipsnio 1 ir 3 dalys);

1) Taikymo sritis

- 5) ji gali būti panaikinta arba iš dalies pakeista, jei pasikeičia koks nors svarbus veiksnys, lėmęs jos suteikimą, arba jei

10. Viena vertus, pagal 1 straipsnį šis reglamentas taikomas trijų rūšių planams, kurie

5 — OL L 10, atitinkamai p. 20 ir 33.

pagal EB 87 straipsnio 1 dalį laikomi valstybės pagalba visuose sektoriuose ir kurie:

vienai įmonei arba vienetui, per trejų metų laikotarpį viršijanti 15 milijonų eurų bendrosios pagalbos dydį (2 dalis), pagalba, skirta darbo vietoms išlaikyti (5 dalis) arba terminuotoms darbo sutartims pakeisti į neterminuotas (6 dalis)).

a) skatina kurti darbo vietas;

b) skatina įdarbinti palankių sąlygų neturinčius ir neįgaluosius darbuotojus;

2) Apibrėžimai

c) padeda padengti neįgalųjų darbuotojų įdarbinimo papildomas išlaidas.

12. Kaip ir daugelyje Bendrijos normų, yra apibrėžtos vartojamos sąvokos: „pagalba“, „mažos ir vidutinės įmonės“, „bendrosios“ ir „grynosios“ pagalbos intensyvumas; „darbuotojų skaičius“, „palankių sąlygų neturintis“ ir „neįgalusis“ darbuotojas; „neįgalųjų užimtumas“, „darbo užmokesčio sąnaudos“, ryšys su investicinio projekto įgyvendinimu ir investicijos į „materialųjį“ bei „nematerialųjį“ turtą.

11. Kita vertus, šis reglamentas netaikomas:

— su eksportu susijusioms veiklos sritims teikiamai pagalbai (1 straipsnio 3 dalies a punktas),

3) Sąlygos

— pagalbai, lemiančiai vidaus produktų naudojimą (1 straipsnio 3 dalies b punktas), ir

a) Bendrosios sąlygos

— 9 straipsnyje numatytiems atvejams (pavyzdžiui: konkretiems sektoriams skirta pagalba (1 dalis), pagalba, suteikta

13. Pagal 3 straipsnį, kad būtų atleista nuo Sutartyje nustatyto reikalavimo pranešti, turi būti įvykdytos šios sąlygos:

- pagal tokį planą teikiama pagalba atitinka šio reglamento sąlygas ir
 - papildomos sąnaudos, susijusios su neįgalių darbuotojų užimtumu (6 straipsnis).
-
- yra pateikta aiški nuoroda į šį reglamentą.

4) Galiojimas

14. Reikia pažymėti, kad, nepažeidžiant specialiųjų nuostatų dėl pagalbos kaupimo, aukščiausia pagalbos riba taikoma, nepaisant to, ar parama remiamam užimtumui arba įdarbinimui finansuojama vien valstybės lėšomis, ar dalį išlaidų padengia Bendrija.
16. 11 straipsnyje nustatyta, kad reglamentas galioja iki 2006 m. gruodžio 31 d., tačiau yra nustatomos trys pereinamojo laikotarpio normos:

- pranešimai, likę neišspręsti šio reglamento įsigaliojimo metu, vertinami remiantis naujais principais,

b) Specialiosios sąlygos

15. Jos priklauso nuo siekiamų tikslų:

- darbo vietų kūrimas (4 ir 7 straipsniai),

- iki šio reglamento įsigaliojimo dienos įgyvendinta pagalba, kuri nėra Komisijos patvirtinta ir pažeidžia Sutarties 88 straipsnio 3 dalyje nurodytą įsipareigojimą, atleidžiama nuo pranešimo reikalavimo, jei ji atitinka reglamente nustatytus reikalavimus,

- palankių sąlygų neturinčių darbuotojų ir neįgaliųjų darbuotojų įdarbinimas (5 straipsnis) ir

- pasibaigus šio reglamento galiojimo laikui, nuo pranešimo atleistiems pagalbos planams pranešimo reikalavimas dar netaikomas šešis mėnesius.

II — Procesas Teisingumo Teisme

17. 2003 m. kovo 10 d. Belgijos Karalystė Teisingumo Teismo kanceliarijai pateikė ieškinį, kuriuo ji pašo Teisingumo Teismo panaikinti Reglamentą Nr. 2204/2002 ir paskelbti netaikytinu Reglamentą Nr. 994/98.

18. Komisija pateikė atsiliepimą į ieškinį, kuriame ji prašo ieškinį atnesti ir priteisti iš Belgijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

19. Nors Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei pateikus prašymą leisti įstoti į bylą Teisingumo Teismas leido tai padaryti, ji atsisakė įstoti į bylą.

20. Kai šalys pateikė savo dublikus ir triplikus, rašytinė proceso dalis buvo baigta nesiimant kitų procesinių veiksmų.

21. 2004 m. rugsėjo 29 d. ieškovė, pareiškusi tokį norą, dalyvavo posėdyje dalyvaujant atsakovei.

III — Ieškinio pagrindų nagrinėjimas

22. Kadangi ieškinio priimtumas nebuvo ginčytas⁶, nurodytus ieškinio dėl panaikinimo pagrindus reikia išnagrinėti tokia tvarka, kokia jie nurodyti ieškinio pareiškime: a) Reglamento Nr. 994/98 pažeidimas; b) bendrųjų teisės principų pažeidimas; ir c) Sutarties pažeidimas netinkamai pasirinkus teisinį pagrindą.

23. Visų pirma, kadangi ieškinį pateikusi valstybė reikalauja panaikinti visą Reglamentą Nr. 2204/2002, o ne tik tam tikras jo nuostatas, ir vis nurodo tariamas jo praktinio taikymo pasekmes, derėtų priminti ieškinio dėl panaikinimo prigmį.

6 — Nors Belgijos vyriausybė ir Komisija tam tikras savo atsiliepimų dalis skyrė ginčui dėl tariamo nepriimtumo, kuris formaliai nenurodomas ir kuris neišplaukia iš šalių pateiktų procesinių dokumentų. Iš esmės ta aplinkybė, kuri, beje, buvo ginčyta, kad priimant Reglamentą Nr. 2204/2002 nebuvo pateikta jokių pastabų, netrukdo vėliau dėl jo pareikšti ieškinį, jei tai daroma laikantis nustatytų terminų ir sąlygų. Šiuo klausimu reikia priminti dublike minimą 1979 m. liepos 12 d. Sprendimą *Italija prieš Komisiją* (166/78, Rink. p. 2575), kuriame Teisingumo Teismas nusprendė, kad „Sutarties 173 straipsnio pirmoji pastraipa (po pakeitimo — EB 230 straipsnio pirmoji pastraipa) suteikia visoms valstybėms narėms teisę pareiškiant ieškinį dėl panaikinimo ginčyti bet kokio Tarybos reglamento teisėtumą, ir šios teisės įgyvendinimui neturi reikšmės pozicija, kurią valstybių atstovai užėmė Taryboje, kai buvo priimamas šis reglamentas“.

24. Pagal teismo praktiką Sutartyje yra nustatyta teisės gynimo priemonių ir procedūrų sistema, skirta institucijų aktų teisėtumo priežiūrai užtikrinti, ir ši priežiūra yra patikėta Bendrijos teismams⁷. Ši funkcija reiškia, pirma, teisėtumo siaurąją prasme patikrinimą, kai tikrinama, ar institucijų priimti aktai atitinka normas, kuriomis jie remiasi. Taip pat, antra, ji apima konstitucingumo nagrinėjimą, kad būtų patikrinta, ar bendrojo pobūdžio teisės aktų nuostatos neprieštarauja Sutartims, kurios, pagal savo teisinę prigimtį formaliai būdamos tarptautinės priemonės, buvo aiškinamos ir taikomos kaip autentiška Bendrijos Konstitucija⁸.

25. Šis tikrinimas iš esmės atliekamas pasinaudojant trim procesinėmis priemonėmis: ieškinys dėl panaikinimo, ieškinys dėl neveikimo ir prieštaravimas dėl neteisėtumo. Sistemą papildė prejudicinis klausimas, o ieškiniai dėl žalos atlyginimo leidžia atlikti netiesioginę priežiūrą⁹.

26. Ieškinys dėl panaikinimo buvo įvestas siekiant dviejų tikslų: prižiūrėti, kad institucijos laikytųsi Bendrijos teisės, ir apginti ieškovų teises (fizinį ar juridinių asmenų,

valstybių narių ir institucijų) institucijų atžvilgiu¹⁰.

27. Jis gali būti pateikiamas tik dėl aktų, kuriuos priėmė Europos Parlamentas ir Taryba kartu, Taryba, Komisija ir Europos centrinis bankas (ECB), išskyrus rekomendacijas ir nuomones, ir dėl Europos Parlamento aktų, „kurie sukuria teises pasekmes tretiesiems asmenims“¹¹. Be to, EB 237 straipsnio b ir c punktuose yra numatyta galimybė pateikti ieškinius dėl Europos investicijų banko valdytojų tarybos ir direktorių valdybos sprendimų¹².

28. Vienas pagrindinių ieškinio dėl panaikinimo požymių yra asmenų, turinčių teisę pateikti šį ieškinį, rato ribojimas. Skirtingai nei privilegijuoti ieškovai (valstybės narės,

7 — 1986 m. birželio 23 d. Sprendimas *Les Verts prieš Parlamentą* (294/83, Rink. p. 1339) ir 2002 m. liepos 25 d. Sprendimas *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą* (C-50/00, Rink. p. I-6677).

8 — G. C. Rodríguez Iglesias „El Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas“, *El derecho comunitario europeo y su aplicación judicial*, Civitas, Madridas, 1993, p. 384.

9 — D. Liñán Noguera ir A. Mangas Martín, *Instituciones y Derecho de la Unión Europea*, Tecnos, 4-asis leidimas, Madridas, 2004, p. 459.

10 — Nurodžiau tai savo išvadoje byloje *Ismeri Europa prieš Audito Rūmus* (2001 m. liepos 10 d. Sprendimas, C-315/99 P, Rink. p. I-5281). Taip pat žr. M. Waelbroeck ir D. Waelbroeck „173 straipsnis“: J.-V. Louis, G. Vandersanden, D. Waelbroeck ir M. Waelbroeck, *Commentaire Megret. Le droit de la CEE*, t. 10 (*La Cour de Justice. Les actes des institutions*), Éditions de l'Université de Bruxelles, Briuselis, 1993, p. 98; ir Vandersanden-Barav, *Contentieux communautaire*, Bruylant, Briuselis, 1977, p. 127.

11 — Minėtas D. Liñán Noguera ir A. Mangas Martín, p. 460.

12 — R. Castillejo Manzanares „El recurso de anulación“ bendrame veikalė *Derecho procesal comunitario*, redaguota F. Mariño, V. Moreno Catena ir C. Moreira, Tirant lo Blanch, Valensija 2001, p. 151.

Parlamentas, Komisija ir Taryba), Audito Rūmai ir ECB gali pasinaudoti šiuo ieškiniu tik tam, kad apgintų savo išimties teises¹³, o fiziniai ar juridiniai asmenys gali ginčyti tik jiems skirtus sprendimus arba sprendimus, kurie, nors ir būtų kitam asmeniui skirti reglamento ar sprendimo formos, yra tiesiogiai ir konkrečiai su jais susiję¹⁴.

vimų pažeidimas, Sutarties ar kokios nors su jos taikymu susijusios teisės normos pažeidimas arba piktnaudžiavimas įgaliojimais. Pirmieji du pagrindai yra susiję su išoriniu teisėtumu ir juos gali iškelti teismas¹⁵, kiti du susiję su vidiniu teisėtumu ir juos turi nurodyti ieškovas. Nors Sutarties pažeidimas yra bendroji sąlyga, apimanti visas kitas, pateikiamas pagrindų sąrašas yra galutinis, ieškinio neleidžiama pagrįsti kokiu nors kitu pagrindu, nebent šis būtų susijęs su vienu iš nurodytų pagrindų, o tai visiškai įmanoma, nes bylai nagrinėti nereikia labai tiksliai kvalifikuoti pagrindo, pakanka, kad pažeidimas išplauktų iš prašymo¹⁶. Tačiau nagrinėjant kaltinimą reikia atsižvelgti į diskreciją, kurią veikdamos turi institucijos¹⁷.

29. Taip pat, atrodo, yra ribojami ieškinio pagrindai – tai gali būti nepakankama kompetencija, esminių procedūrinių reikala-

30. Jei ieškinyje yra pagrįstas, Teisingumo Teismas paskelbia ginčijamą aktą negaliojančiu (EB 231 straipsnis), nors tai gali būti taikoma tik tam tikroms nuostatoms, jei jos gali būti atskirtos nuo kitos akto dalies. Kad ir kaip būtų, skirtingai nei ieškinio dėl įsipareigojimų nevykdymo atveju, kai sprendimo prigimtis yra deklaratyvi, ieškinio dėl

13 — Galimybės pareikšti ieškinį ribojimas atsižvelgiant į ieškinio tikslą teisėje nėra retas. 1985 m. *Carta Europea de Autonomia local* (Europos savivaldos chartija) įpareigoja suteikti savivaldos vienetams specifinį savivaldos gynybos mechanizmą valstybės valdžios teritorinio paskirstymo srityje; Ispanijos atveju provincijoms ir savivaldybėms reikėjo pripažinti teisę kreiptis į *Tribunal Constitucional*, kad jos galėtų ginčyti valstybės įstatymo arba autonominių sričių įstatymo galia turinčias normas, jei manytų, kad tokios nuostatos pažeidžia vietos savivaldą (1979 m. spalio 3 d. Konstitucinio įstatymo Nr. 2/1979 dėl Konstitucinio teismo 75a straipsnio 1 dalis), pažymint, jog ši procedūra numatyta tik šiai savybei apsaugoti.

14 — Ribojanti Teisingumo Teismo praktika, susijusi su atveju, kai privatiems asmenims suteikiama teisė pareikšti ieškinį dėl panaikinimo, doktrinoje buvo labai kritikuojama. Be kitų, žr. D. Sarmiento „La sentencia UPA (C-50/2000), los particulares y el activismo inactivo del Tribunal de Justicia“, *Civitas, Revista Española de Derecho Europeo*, Nr. 3, 2002 m. lieparrugpjūtis, p. 531–577; taip pat žr. M. Ortega *El acceso de los particulares a la justicia comunitaria*, Ariel Practicum, Barcelona, 1999, ypač 6 skyrių „Hacia una mejora del sistema de protección jurisdiccional de los particulares“. Generalinis advokatas F. Jacobs savo išvadoje byloje *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą* (minėtas sprendimas) pasiūlė plečiamąjį aiškinimą, nurodydamas, kad „asmuo yra konkretiai susijęs su Bendrijos priemone, kai ši priemonė iš esmės pažeidžia arba gali pažeisti jo interesus“ (102 punkto 4 papunktis). Sutartis dėl Konstitucijos Europai atitinka šį plečiamąjį aiškinimą, nes jos III-365 straipsnio 4 dalyje išskiriami du atvejai, kai fizinis ar juridinis asmuo gali pareikšti ieškinį – jis gali pareikšti ieškinį „dėl jam skirto akto arba akto, kuris yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs“, ir dėl teisės akto, tiesiogiai su juo susijusio ir dėl kurio nereikia patvirtinti įgyvendinančių priemonių“.

15 — Pavyzdžiui, 1960 m. gegužės 10 d. Sprendime *Vokietija prieš Aukščiausiąją valdžios instituciją* (19/58, Rink. p. 471) pateikus prieštaravimą dėl neįimtumo Teisingumo Teismas nusprendė, kad net jei iš tikrųjų kaltinimas nebuvo formaliai pareikštas nei ieškinio pareiškime, nei dublike, jis turi būti nagrinėjamas.

16 — 1974 m. gegužės 14 d. Sprendimas *Nold prieš Komisiją* (4/73, Rink. p. 491).

17 — 1973 m. kovo 14 d. Sprendimas *Westzucker* (57/72, Rink. p. 321) ir 1976 m. sausio 22 d. Sprendimas *Balkan-Import-Export* (55/75, Rink. p. 19). Taip pat žr. M. Bernad, S. Salinas, ir C. Tirado, *Instituciones y Derecho de la Unión Europea*, Realizaciones, Informes y Ediciones Europa, Zaragoza 2003, p. 402.

panaikinimo atveju sprendimas esmės ir formos požiūriu įgyja absoliučią išspręstos bylos pasekmių, nes juo siekiama atkurti teisės sistemą, pažeistą dėl Bendrijos nuostatų neteisėtumo.

konteksto, tiek nuostatų atžvilgiu. Be to, jis pažeidžia teisinio saugumo reikalavimą, kuris yra labai svarbus valstybės pagalbos užimtumui srityje.

A — Reglamento Nr. 994/98 pažeidimas

31. Belgijos vyriausybė šio pažeidimo atžvilgiu nurodo du ieškinio pagrindus, kuriais ji ginčija reglamentą: 1) jis neužtikrina skaidrumo ir teisinio saugumo, kurių pagalbos užimtumui srityje reikalauja įgaliojimus suteikiantis reglamentas; 2) jis nustato griežtesnį režimą, jei pažeidžiamos suteiktų įgaliojimų ribos.

33. Nurodžiusi, kad Belgija kaltina dėl konstatuojamosios dalies, o ne konkrečios nuostatos pažeidimo, Komisija teigia, kad ginčijamas reglamentas turi teigiamą poveikį, nes tam tikrą pagalbą pripažįsta neprieštaraujanti bendrajai rinkai. Ir, priešingai, jis neturi jokio neigiamo poveikio, nes tai nustatyta nepažeidžiant valstybių narių galimybių iš anksto apie ją pranešti. Galiausiai ji neigia, kad egzistuoja nepakankamas aiškumas arba teisinio saugumo principo pažeidimas.

1) Skaidrumas ir teisinis saugumas

a) Dėl jų paskelbimo Reglamente Nr. 994/98

32. Belgijos Karalystės teigimu, nors pagal Reglamento Nr. 994/98 5 konstatuojamosios dalies reikalavimus išimtį nustatančiu reglamentu „bus galima pasiekti daugiau aiškumo ir teisinio saugumo“, ginčijamame reglamente nėra jokio aiškumo tiek jo norminio

34. Norma apibrėžia faktus, situacijas arba aplinkybes, su kuriais sieja tam tikras pasekmes. Taigi faktai ir teisinė pasekmė yra normos sudedamosios dalys¹⁸. Tačiau motyvai, preambulės ir konstatuojamosios dalys neturi šių dviejų sudedamųjų dalių požymių ir jų paskirtis yra tik paaiškinti, pagrįsti arba pateisinti atitinkamą teisės aktą, paprastai ir precedantą. Jie yra įtraukti į normą, tačiau

18 — J. Guasp, *Derecho*, leidykla nenurodyta, Madridas, 1971, p. 7 ir kt., teisė apibrėžta kaip „santykių tarp žmonių, kuriuos tam tikra visuomenė laiko būtinais, visuma“ ir yra išskirti du šios sąvokos esmės aspektai: materialusis aspektas – santykiai tarp žmonių ir formalusis aspektas – šių santykių būtinumas.

neturi jokios privalomosios galios, net jei yra naudingi kaip aiškinimo kriterijai.

nėti Bendrijos teisės principų pažeidimo požiūriu.

35. Valstybės ieškovės argumentas yra susijęs su dviejų principų, aiškiai nurodytų įgaliojimus suteikiančio reglamento 5 konstatuojamojoje dalyje, t. y. dalyje, kuri neturi privalomosios galios ir dėl jos tariamo pažeidimo negali būti priimamas sprendimas dėl negaliojimo, pažeidimu. Šios nuostatos tikslas yra paaiškinti priežastis, dėl kurių Taryba suteikė šiuos įgaliojimus.

38. Be to, Komisija tai aiškina taip pat, nes pateikdama savo argumentus ji rėmėsi šiuo požiūriu.

b) Dėl skaidrumo

39. Ieškovė nurodo, kad aiškumo trūksta šiais aspektais: i) teisinio konteksto ir ii) reglamento nuostatų.

i) Nepakankamas teisinio konteksto aiškumas

40. Ieškovės teigimu, ginčijamo reglamento taikymo sritis iš dalies sutampa su regioninės pagalbos teikimo gairių²¹, regioninės pagalbos skatinant didelius investicinius projektus daugelyje sektorių gairių²² ir išimtį nustatančio Reglamento Nr. 70/2001²³ taikymo

36. Tačiau teisės aktų leidėjas turi gerbti tiek skaidrumo, tiek teisinio saugumo principus kaip Bendrijos teisės šaltinius¹⁹, kurių nesilaikymas yra pažeidimas pagal EB 230 straipsnį²⁰, nepaisant to, ar jie yra konkrečiai nurodyti vienoje iš Reglamento Nr. 994/98 konstatuojamųjų dalių.

37. Taigi, nors Belgijos vyriausybė formaliai to neišreiškė, kaltinimus, kuriuos ji kildina iš skaidrumo ir teisinio saugumo, reikia nagri-

19 — Tokią išvadą galima padaryti iš 1998 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *Jungtinė Karalystė prieš Komisiją* (C-150/94, Rink. p. I-7235, 37 punktą), kuriame *a contrario* aiškinta, kad bendrieji principai taikytini, net jei jie konstatuojamosiose dalyse nėra paminėti.

20 — 1978 m. gegužės 3 d. Sprendimas *Töpper prieš Komisiją* (122/77, Rink. p. 1019, 19 punktą).

21 — OL C 74, 1998, p. 9.

22 — OL C 70, 2002 (o ne 2000, kaip klaidingai nurodyta ieškinio pareiškimo 24 išnašoje), p. 8.

23 — Nuoroda paminėta šios išvados 8 punkte.

sritimis. Šis sutapimas gali sukelti kolizijų, o tai rodo, kad tekstas yra painus ir prieštaringas.

ii) Nepakankamas reglamento nuostatų aiškumas

41. Pažymėtina, kad ši kolizija galima tik dėl to paties rango normų, nes normų hierarchijos principas išsprendžia koliziją su žemesnę arba aukštesnę teisinę galią turinčiomis normomis. Todėl neturi būti remiamasi Belgijos vyriausybės nurodytomis gairėmis, net jei Teisingumo Teismas pripažino, kad Komisijos atžvilgiu jos yra įpareigojamojo pobūdžio²⁴.

44. Skaidrumo sąvoka apibūdinama tai, kas yra aišku, akivaizdu, kas suprantama nedvejojant ir neabejojant. Šio principo apsauga teisės moksle tėra *desideratum*, nes visuomeniniame gyvenime taikyti teisę yra lengva ir ne visada ją taikant yra gaunami vienareikšmiai atsakymai.

42. Kalbant apie Reglamentą Nr. 70/2001 kolizijos išvengti negalima, nes šių normų taikymo sritis nėra visiškai atskirta. Tačiau tai yra įprastos kolizijos atvejis, kai – jei konkretų atvejį reglamentuoja dviejų reglamentų nuostatos – turi būti remiamasi bendraisiais įstatymo galiojimo laiko atžvilgiu, specialaus įstatymo ir kitais šioje srityje taikytiniais principais.

45. Nors normos tikslumą galima vertinti remiantis pačiu jos formulavimu, tik ją taikant paaiškėja, kad ji yra daugiau ar mažiau sudėtinga. Šiuo atžvilgiu įtakos turi daug veiksnių, ypač teisės aktų leidėjui suteikta diskrecija.

43. Galiausia, jei vieno reglamento nuostatos prieštarauja kito reglamento nuostatų turiniui, tai nereiškia, kad pirmasis yra neaiškus arba prieštaringas, juo labiau kad jis toks yra visas.

46. Nagrinėjant ieškovės kaltinimus dėl nepakankamo aiškumo reikia pažymėti du dalykus. Pirma, Bendrijos nuostatų neatitiktis kyla iš galimų jų taikymo pasekmių; antra, Belgijos Karalystė, atrodo, verčia Teisingumo Teismą priimti sprendimą, kuriame jis pa-

²⁴ — 1993 m. kovo 24 d. Sprendimas *CIRFS ir kt. prieš Komisiją* (C-313/90, Rink. p. I-1125, 35 punktas) ir 1996 m. spalio 15 d. Sprendimas *Jssel-Vliet* (C-311/94, Rink. p. I-5023, 42 punktas).

aiškintų normą ir išsklaidytų teorines jo abejones²⁵.

49. Todėl argumentas dėl neskaidrumo atmestinas.

c) Dėl teisinio saugumo

47. Ieškiniu siekiama panaikinti visą reglamentą. Tačiau, kaip jau esu nurodęs, ši procesinė priemonė turi savo labai tikslias ribas, kurios būtų viršytos, jei reikėtų nagrinėti visus ieškovės nurodytas neatitiktis ir dviprasmybes.

50. Teisinio saugumo principo pažeidimas yra vienas iš reikalavimų dėl panaikinimo pagrindžiančių kaltinimų. Neretai jis yra siejamas su kitais bendraisiais teisės principais ir, atsižvelgiant į tai, kad, kaip jau nurodžiau, jis neturi įtakos įgaliojimų suteikimui, jį reikėtų nagrinėti toje dalyje, kurioje nagrinėjami šie principai.

48. Nurodyto neaiškumo įrodymas nėra pateiktas²⁶. Tik jei apibendrintai įvertinus būtų konstatuota, kad norma, kaip visuma, yra nepakankamai aiški, kad ji apskritai yra neaiški, kad ji neturi prasmės ar kad nesuderinama su kitomis nuostatomis, reikėtų ją paskelbti negaliojančia. Tačiau šiuo atveju taip nėra, nes vertinama spėliojant, nepaisant teisminės priežiūros objektu galinčių būti taikymo aktų likimo.

2) Griežtesnio režimo taikymas pagalbai

51. Belgijos vyriausybė mano, kad griežtesnių teisės aktų priėmimas pagalbos užimtumui srityje viršija įgaliojimus, kuriuos Taryba suteikė Komisijai, įgaliodama ją tik kodifikuoti esamą praktiką. Pagrįsdama šį kaltinimą, ji išvardija senojo ir naujojo reglamentų skirtumus.

25 — Belgijos vyriausybė siekia spręsti problemą iki jai iškylant, pamiršdama, kad jei kyla sunkumų, jie visada gali būti sprendžiami keliais būdais: faktinis netaikymas, taikymo aktų teisminis ginčijimas, reglamento pakeitimas, prejudicinių klausimų aiškinimas, ...

26 — Parlamentas tokią pačią išvadą padarė rezoliucijoje dėl Komisijos reglamento projekto, kurį jis priėmė (OL C 272 E, 2003, p. 405), nusprendęs, „kad pateiktas tekstas labai padidina administracinį skaidrumą ir palengvina nustatytų kriterijų laikymąsi <...>“.

52. Komisija atsako, kad jai buvo suteikti įgaliojimai susisteminti esamą praktiką, taip

pat išsaugoti galimybę nustatyti griežtesnes išimties suteikimo sąlygas. Ji taip pat pabrėžia, kad nėra nurodytas joks kurios nors nuostatos, išskyrus Reglamento Nr. 994/98 ketvirtąją konstatuojamąją dalį, pažeidimas.

sija, priimdama reglamentus, pagal kuriuos kai kurioms pagalbos rūšims netaikomas <...> numatytas reikalavimas informuoti, galėtų numatyti papildomas išsamias sąlygas tam, kad užtikrintų, jog šiuo reglamentu numatyta pagalba būtų suderinta su bendrąja rinka“. Be to, šio suderinamumo įvertinimas reiškia bendrųjų kriterijų taikymą byloje, kad būtų atsižvelgta į esamas sąlygas. Taigi, jei šis pakeitimas yra motyvuotas, niekas netrukdo iš dalies pakeisti paprastai taikomos taisyklės.

53. Teisinis ginčijamo reglamento kontekstas pagrindžia šio pagrindo atmetimą.

54. Pagal Sutartį Komisija turi tikrinti pagalbos atitiktį bendrajai rinkai, todėl valstybės narės privalo iš anksto apie ją pranešti, o Taryba turi galimybę priimti tam tikras šios sistemos taikymo normas, kaip yra tuo atveju, kai ji įgalioja Komisiją priimti bendras nuostatas, atleidžiančias nuo pareigos pranešti tuo atveju, kai pagalbos režimas atitinka suderinamumo kriterijus.

55. Komisijos įgaliojimai grindžiami „didele Komisijos patirtimi“, ir niekas neleidžia teigti, kad Taryba perdavė įgaliojimus tik kodifikuoti esamą tvarką ir neleido Komisijai prireikus nustatyti griežtesnio reguliavimo. Komisija neprivalo įtraukti į teisės aktus ankstesnės praktikos; pakanka į ją atsižvelgti. Pažymėtina, kad įgaliojimus suteikiančio reglamento septintoje konstatuojamojoje dalyje Taryba skelbia, jog „reikėtų, kad Komisi-

56. Jokia Reglamento Nr. 994/98 nuostata nedraudžia Komisijai nustatyti kitokių nei iki šiol galiojusios normų ir niekas neįpareigoja pasitenkinti paprastu susisteminiu. Komisijos užduotis yra tirti pagalbų suderinamumą ir, galėdama priimti direktyvas, ji gali jas pakeisti arba nustoti taikyti, nevirsydamas Bendrijos teisės nustatytų ribų²⁷.

27 — Pavyzdžiui, pažymėtina, kad Komunikate dėl pagalbos užimtumui gairių (2000/C, 371/05, OL C, 2000, p. 12) Komisija nurodo, jog ji ir toliau pagalbos užimtumui režimus vertins „atsižvelgdama į kriterijus, nustatytus šiose gairėse, kurios išlieka taikytinos iki įsigalios naujosios pagalbos užimtumui gairės arba naujas reglamentas dėl pagalbos užimtumui taikytinos išimties“.

57. Taip pat nepagrįsta atrodo nuoroda į pereinamojo laikotarpio nebuvimą, nes šiuo atžvilgiu Reglamento Nr. 2204/2002 11 straipsnyje yra nuostatos, kurias galima ginčyti, bet kurių buvimo negalima nepaisyti²⁸.

58. Ir visiškai kitas klausimas, kuris byloje nebuvo iškeltas, ar Komisijos reglamente, priimtame remiantis įgaliojimus suteikiančiu reglamentu, yra laikomasi šiame reglamente nustatytų bendrųjų ir specialiųjų sąlygų²⁹.

60. Visų pirma, kaip pažymi ir Komisija, pabrėžtina, kad Reglamentas Nr. 2204/2002 teisinio saugumo principo³⁰ nepažeidžia, nes šis principas, būdamas labai bendro pobūdžio, nes jungia kitus principus, reiškia protingai pagrįstus lūkesčius dėl institucijų elgesio taikant teisę. Būtent šiuo atžvilgiu Taryba reglamento 5 konstatuojamojoje dalyje įgaliojimus suteikiančiose nuostatose skelbia, kad „<...> išimčių reglamentais bus galima pasiekti daugiau skaidrumo ir teisinio saugumo“, nes Komisijai naudojantis suteiktais įgaliojimais priimti reglamentai leidžia valstybėms narėms sužinoti sąlygas, kuriomis jos atleidžiamos nuo pareigos iš anksto pranešti Komisijai apie ketinimus teikti pagalbą.

B — Bendrųjų teisės principų pažeidimas

1) Teisinio saugumo principas

59. Belgijos vyriausybė ieškinio pareiškime nuolat mini teisinio saugumo principą, nors jo pažeidimas formaliai siejamas su vienos iš Reglamento Nr. 994/98 konstatuojamųjų dalių pažeidimu. Apie tai jau kalbėjau ir pagrindžiau, kad šį kaltinimą reikia nagrinėti kartu su kitais, susijusiais su bendraisiais Bendrijos teisės principais.

61. Ginčijamas reglamentas atitinka teisinio saugumo principo reikalavimus, nes jame patikslintos suderinamumo sąlygos, kurių reikalauja institucija, kuriai Sutartis patikėjo priežiūros funkciją. Bet jei netikrumas aiškiai kyla iš akto, kaip visumos, suvokimo, tik bendrasis ir teorinis požiūris leidžia nustatyti, ar rezultatas yra geriau arba blogiau pasiektas.

28 — Žr. šios išvados 16 punktą.

29 — Žr. šios išvados 7 punktą.

30 — Parlamento nuomonė yra tokia pati ir 26 išnašoje minėtoje rezoliucijoje dėl projekto jis nusprendė, kad tai yra „darni leidimų pagalbai sistema <...>, didinanti teisinį saugumą“.

62. Toks vaizdas nesusidaro kruopščiai išnagrinėjus ginčijamos normos, nustatančios, kuriai sričiai ji taikoma, o kuriai ne, kurioje apibrėžtos vartojamos sąvokos, nustatytos išimties taikymo sąlygos, taip pat sąlygos, susijusios su kiekvienu pagalbos režimu, ir kurioje yra nuostatos dėl kaupimo, skaidrumo, monitoringo ir taikymo laiko atžvilgiu, turinį³¹.

63. Kaltinimas dėl nesaugumo turi būti dar labiau patikslintas, nes Sutartyje numatytoje sistemoje pareiga pranešti yra bendroji norma, o išimties taikymo ribos siauresnės, ir atitinkamai ji turi būti aiškinama siaurai, todėl esant abejonei dėl jos taikymo reikia remtis bendrąja taisykle. Kad ir kaip būtų, šiuo reglamentu siekiama ne išsamumo, o tik tam tikrų išimčių reglamentavimo.

2) Subsidiarumo principas

64. Nors oficialiai valstybė ieškovė nurodo subsidiarumo principo pažeidimą, jos argumentai grindžiami teisinio saugumo ir proporcingumo principais. Vėliau atskirai grįžiu prie šio klausimo, bet pirma panagrinėsiu subsidiarumo principą, kuris yra susijęs su

valstybių narių konstitucine santvarka, kai kompetencija užimtumo srityje priklauso išimtinai regionams, kaip šiuo atveju yra Belgijoje. Priekaištaujama, kad reglamente neatsižvelgiama į šias aplinkybes, ir dėl to atleidimas nuo pareigos pranešti tampa neveiksmingas.

65. Komisijos teigimu, subsidiarumo principas šioje byloje jokios reikšmės neturi.

66. EB 5 straipsnio 2 dalimi subsidiarumo principas buvo aiškiai įtrauktas į Bendrijos teisės tekstus ir jo taikymas apribotas srityse, kurios nepriklauso išimtinai Bendrijos kompetencijai³².

67. Reglamento Nr. 2204/2002 teisinis kontekstas patvirtina, kad kalbama apie sritį, kurią reguliuoti išimtinai yra patikėta Bendrijai dėl paties valstybės pagalbos priežiūros pobūdžio, nes jos tikslas yra patikrinti jų suderinamumą su bendrąja rinka³³.

32 — Ši idėja pakartojama Protokolo dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo, pridėto prie Europos Bendrijos steigimo sutarties, 3 punkte.

33 — Su išlyga dėl EB 88 straipsnio 2 dalies trečiojoje pastraipoje valstybės narėms numatytos galimybės prašyti Tarybos paskelbti pagalbą neprieštaraujančia bendrajai rinkai, jei toks sprendimas pateisinamas išimtinėmis aplinkybėmis.

31 — Žr. šios išvados 9–16 punktus.

68. Todėl subsidiarumo principas neturi reikšmės ir šioje byloje netaikytinas. Negali būti remiamasi jo pažeidimu.

71. Pagal teismo praktiką proporcingumo principas reikalauja, kad Bendrijos normoje nustatytos priemonės būtų tinkamos siekiamam tikslui įgyvendinti ir neviršytų to, kas būtina jam pasiekti³⁴. Proporcingumas supponuoja siekiamo tikslo ir priemonių vienovę bei darną.

3) Proporcingumo ir darnumo principai

a) Proporcingumo principas

69. Ieškovės teigimu, ginčijamas reglamentas sukuria netikrumą. Be to, 2 straipsnio f punkte pateiktame išsamiaje palankių sąlygų neturinčių darbuotojų sąrašė neatsižvelgiama į regionų specifiką ir valstybių narių socialinę politiką; o tai, kaip ir galimybė pranešti Komisijai apie priemones, kurių yra imamasi kitų, ne šioje nuostatoje nurodytų darbuotojų kategorijų naudai, yra neproporcinga, palyginti su tikslu sumažinti nedarbą.

72. Tačiau šį ryšį reikia nagrinėti remiantis tikroju reglamento tikslu, kad nebūtų iškreiptas šių dviejų dalių santykis. Belgijos vyriausybė, pasirinkdama panaikinimo pagrindą, nesirėmė šiuo kriterijumi, nes, nors ekonominėje ir socialinėje tiek Bendrijos, tiek ją sudarančių valstybių politikoje yra ypač svarbu skatinti užimtumą (be to, šis tikslas minimas Reglamento Nr. 2204/2002 6 konstatuojamojoje dalyje), tai nėra taip svarbu kalbant apie ginčijamą reglamentą, net jei šis reglamentas turi tam įtakos. Reglamentas buvo priimtas remiantis įgaliojimais, kuriuos Taryba suteikė Komisijai, ir – tai reikėtų pabrėžti – siekiant palengvinti EB 87 ir 88 straipsnių taikymą.

73. Kaip jau minėjau, srityje, kurioje Bendrija turi išimtinę kompetenciją, Bendrijos

70. Komisija, kuri pabrėžia reglamento kontekstą, primena, kad pareiga iš anksto pranešti apie reglamente nepamintą pagalbą yra grindžiama Sutartimi.

³⁴ — 1979 m. vasario 20 d. Sprendimas *Buitoni* (122/78, Rink. p. 677, 16 punktas); 1987 m. lapkričio 18 d. Sprendimas *Malzena* (137/85, Rink. p. 4587, 15 punktas); 2002 m. gruodžio 10 d. Sprendimas *British American Tobacco (Investments) ir Imperial Tobacco* (C-491/01, Rink. p. I-11453, 122 punktas) ir 2003 m. liepos 10 d. Sprendimas *Komisija prieš BEI* (C-15/00, Rink. p. I-7281, 161 punktas).

teisės aktų leidėjui reikia suteikti didelę diskreciją, ir tik akivaizdžiai netinkamas nustatytų priemonių pobūdis, palyginti su tikslu, kurį nori pasiekti kompetentinga institucija, gali turėti įtakos jų teisėtumui³⁵. Šioje byloje taip nėra ir galimi šių nuostatų taikymo trūkumai neturi įtakos jų proporcingumui³⁶.

praktikoje pripažįstama, kad didelė diskrecija, kurią institucijos turi įgyvendindamos bendras politikos kryptis, apima diskreciją derinti skirtingus Bendrijos tikslus.

74. Todėl proporcingumo principo pažeidimo pagrindas turi būti atmestas.

b) Darnumo principas

75. Ieškovė kaltina Komisiją, kad ši pažeidė Bendrijos veiksmų darnumo principą, apribojama valstybių narių galimybes vykdyti tikrąją užimtumo skatinimo politiką.

77. Siekiant išnagrinėti šį pagrindą, reikia pabrėžti ginčijamo reglamento kontekstą: paprastai valstybių narių suteikta pagalba skelbiama nesuderinama su bendrąja rinka, jei ji iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją, net jei tam tikromis aplinkybėmis ji gali būti pripažinta suderinama su bendrąja rinka. Visais atvejais Komisijai turi būti pranešta apie ketinimus suteikti arba pakeisti pagalbą, kad ši galėtų įvertinti jos teisėtumą. Norėdama šią užduotį palengvinti, Taryba įgaliojo Komisiją esant tam tikroms sąlygoms nustatyti, kada valstybės narės yra atleidžiamos nuo pareigos pranešti apie tam tikrą pagalbą, pirmiausia „užimtumui ir mokymui“ (Reglamento Nr. 994/98 1 straipsnio 1 dalis).

76. Priminusi ginčijamo reglamento prasmę, Komisija atsako, jog nusistovėjusioje teismo

78. Todėl pareiga iš anksto pranešti kyla ne iš ginčijamo reglamento, bet, kaip teisingai pažymėjo Komisija, iš pačios Sutarties. Pasi-naudojusi suteiktais įgaliojimais, Komisija ginčijamu reglamentu tik kodifikavo sąlygas, kuriomis pagalba gali būti atleista nuo šios pareigos.

35 — Šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *British American Tobacco (Investments) ir Imperial Tobacco* 123 punktą ir minėto sprendimo *Komisija prieš BEI* 162 punktą.

36 — Minėto sprendimo *Komisija prieš BEI* 165 punktas.

79. Ši nagrinėjama Bendrijos norma, priklausanči kitai sričiai, neturi įtakos valstybių narių užimtumo politikai.

82. Jau seniai teismo praktikoje skelbiama, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas, skirtingai vertindamas panašias situacijas³⁷ arba vienodai vertindamas skirtingas situacijas³⁸, pažeidžia nediskriminavimo principą, nebent būtų įrodyta, kad skirtingas vertinimas yra objektyviai pagrįstas³⁹.

4) Nediskriminavimo principas

80. Belgijos vyriausybė mano, kad palikęs pagalbą, kuriai buvo gautas išankstinis leidimas, režimą, bet naujai pagalbai nustatęs griežtesnį režimą, ginčijamas reglamentas įmonių, kurios gavo pagalbą iki įsigaliojant reglamentui, ir įmonių, kurios jos paprašė po šios dienos, atžvilgiu pažeidžia nediskriminavimo principą.

83. Šiuo atveju Belgijos vyriausybė mano, kad pasikeitus teisės aktams atsiranda neįlygybė. Tačiau toks pasikeitimas yra objektyvi priežastis, paaiškinanti skirtingas pasekmes. Jei reikėtų atsižvelgti į Belgijos Karalystės argumentus, teisės sistema sustabarėtų ir pasėtų, nes nebūtų galima priimti jokio naujo reglamento, kuris skirtųsi nuo senojo. Taip pat kyla klausimas dėl kitų bendrųjų teisės principų įtakos, kaip antai įstatymo negaliojimo atgal, įgytos teisės užtikrinimo, teisėtų lūkesčių ir kitų minėtų principų, ypač teisinio saugumo.

81. Šiuo atžvilgiu Komisija pabrėžia, kad, remiantis reglamento priėmimo teisiniu pagrindu, šio reglamento tikslas yra atleisti nuo pareigos iš anksto pranešti, tik jei teikiama numatytas sąlygas atitinkanti pagalba. Niekio kito nedaroma, ir jei juo būtų panaikinta anksčiau suteikta pagalba arba jai būtų pritaikytas dabartinis režimas, būtų pažeistas Reglamentas Nr. 994/98 ir pati Sutartis.

84. Todėl niekas neleidžia teigti, kad nurodytas nevienodas požiūris yra nepagrįstas.

37 — Be kitų, žr. 1971 m. spalio 27 d. Sprendimą *Rheinmühlen* (6/71, Rink. p. 823).

38 — 1980 m. spalio 16 d. Sprendimas *Hochstrass* (174/79, Rink. p. 3005) ir vėliau priimti sprendimai.

39 — Be kitų, žr. 1982 m. liepos 15 d. Sprendimą *Edeka* (245/81, Rink. p. 2745).

C — Klaida pasirenkant teisinį pagrindą

85. Paskutinis Belgijos Karalystės ieškinio pagrindas remiasi EB 241 straipsniu. Ji tvirtina, jog Amsterdamo sutartimi EB 137 straipsnis buvo papildytas 3 dalimi, kad Taryba galėtų vieningai imtis priemonių dėl „finansinės pagalbos skatinant užimtumą ir kuriant darbo vietas“, o tai reiškia, kad Komisija neturi jokių įgaliojimų šioje srityje. Dėl to Reglamentas Nr. 994/98 negali ir toliau būti Reglamento Nr. 2204/2002 pagrindu, nes, kaip teigiama naujojoje redakcijoje, jo suteikti įgaliojimai pažeidžia minėtų principą.

86. Komisija atsako, kad EB 137 straipsnio 3 dalis buvo priimta po reglamento Nr. 994/98 įsigaliojimo, ir ji atgal negalioja. Todėl ši institucija mano, kad ta Sutarties nuostata šiuo atveju netaikytina.

87. Reikia konstatuoti, kad negalima visiškai sutikti su šia analize.

88. Teisingumo Teismas nusprendė, kad akto teisinis pagrindas pasirenkamas remiantis objektyviais kriterijais, kurių atžvilgiu galima teisminė priežiūra, kaip antai tikslas ir turinys⁴⁰. Jei siekiama kelių tikslų, reikia pasirinkti pagrindinį⁴¹.

89. Aukšto lygio užimtumas yra pagrindinis Bendrijos siekis (EB 2 straipsnis), Bendrija turi skatinti derinti valstybių narių užimtumo politiką (3 straipsnio 1 dalies i punktas), ji taip pat išreiškia didelį susirūpinimą šioje srityje ir imasi ekonominių priemonių šiam aukštam užimtumo lygiui pasiekti.

90. Šios pagalbos suteikimas daro poveikį bendrajai rinkai ir iškraipo konkurenciją⁴². Todėl yra numatytos tam tikros priežiūros priemonės, kurios neginčijamai turi įtakos užimtumui. Reglamentas Nr. 994/98, kuriuo grindžiamas ginčijamas reglamentas, yra viena iš šių priežiūros priemonių. Jis remiasi ne EB 137 straipsniu, ne koku kitu Sutarties XI antraštinės dalies – „Socialinė politika, švietimas, profesinis mokymas ir jaunimas“ – arba VIII antraštinės dalies – „Užimtumas“ – straipsniu, bet EB 89 straipsniu, kuris įeina į VI antraštinę dalį – „Konkurencijos, mokesčių ir teisės aktų derinimo bendrosios taisyklės“. Šis pasirinkimas neginčijamas,

40 — 1991 m. birželio 11 d. Sprendimas *Komisija prieš Tarybą* (C-300/89, Rink. P. I-2867, 10 punktas)

41 — 2001 m. spalio 9 d. Sprendimas *Nyderlandai prieš Parlamentą ir Tarybą* (C-377/98, Rink. p. I-7079, 27 punktas).

42 — Žr. šios išvados 3 ir 4 punktus.

nes ginčijamo reglamento pagrindinis tikslas yra taikyti EB 87 ir EB 88 straipsnius, net jei — dar kartą pabrėžiu — tai turi įtakos užimtumui.

92. Taigi nuoroda į EB 137 straipsnį šioje byloje neturi reikšmės. Bendrijos teisė nėra pažeidžiama, nes Reglamento Nr. 2204/2002 teisinis pagrindas yra Sutartyje nustatytos konkurencijos normos ir jo pagrindinis tikslas — įgaliojimais, kuriuos Taryba suteikia Komisijai, palengvinti EB 88 straipsnio 3 dalies procedūrą.

91. Be to, reikia pažymėti, kad įgaliojimus suteikiantis reglamentas yra skirtas ir kitoms pagalbos rūšims, taikomoms mažoms ir vidutinėms įmonėms, tyrimui ir vystymui arba aplinkosaugai (1 straipsnio 1 dalis). Todėl, sutikus su Belgijos Karalystės samprotavimais, šis reglamentas taip pat turėtų remtis kiekviena Sutarties nuostata, kuri leidžia Komisijai veikti šiose srityse.

IV — Dėl bylinėjimosi išlaidų

93. Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį valstybė narė turi padengti bylinėjimosi išlaidas, jei jos reikalavimai atmetami.

V — Išvada

94. Atsižvelgdamas į pateiktus samprotavimus, Teisingumo Teismui siūlau:

- 1) atmesti Belgijos Karalystės ieškinį dėl 2002 m. gruodžio 12 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2204/2002 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai, teikiamai užimtumui, panaikinimo ir
- 2) priteisti iš Belgijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.